

OYSTER PERPETUAL
YACHT-MASTER II

ROLEX

MICHELSEN

ÚRSMIDIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 16. mars 2016

11. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

»2

Greiði ríkinu arð
Svigrúm er til umtalsverðra arðgreiðslna úr bönkunum til ríkisins.

»4

Í fótspor Marel
Martak starfar á sviði rækjuvinnslu og hefur verið líkt við Marel.

»8

Svipmyndin: Breki Karlsson
Viðskiptafræðingurinn Breki Karlsson vill átak til að auka fjármálalæsi.

»10

Fimm efnahagslægdir á 36 árum
Lars Christensen skrifar um bandarísk efnahagsmál og peningamál.

»12

Hugað að orðspori
Stjórnarmaðurinn segir ekki seinna væna að Landsbankinn grípi til aðgerða vegna Borgunarmálsins.

Rúmfatnaður fyrir hótél og sjúkrastofnanir

Vandaður rúmfatnaður 100% cotton satin með 300TH. 60/60µ.
Sterk og endingargóð teygjulök, 100% cotton satin með 300TH.
Gæða handklæði 500 gsm.
Góðar sængur sem má þvo við 95° hita.
Dýnuhlífar, þola þvott við 95°, rakaheldnar.

Opið frá kl. 13 til 18 virka daga.
Vinsamlegast sendið net-skilaboð.

EG HEILD EHF

Stórhöfði 17 • 110 Reykjavík • Sími 5877685 • Netfang: elias@egheild.is • www.egheild.is

SKJÓÐAN

Fullkomlega gagnslaust Fjármálaeftirlit

STUNDUM GETUR SKJÓÐAN ekki varist þeirri tilhugsun að íslenska Fjármálaeftirlitið sé í raun fátt annað en soun á fjármunum. Öryggið sem FME veitir er falskt.

EFTIR KLÚÐUR tryggingafélaganna í tengslum við fyrirhugaðar arðgreiðslur á dögnum, þegar m.a. kom fram að VÍS átti ekki nægt laust fé og hafði þurft að gefa út víkjandi skuldabréfaflokk til að eiga fyrir arðinum, sem stjórnin var staðráðin í að koma í hendur hluthafa, varð Skjóðan sér úti um fjárfestakynningu félagsins vegna skuldabréfaútgáfunnar.

Í KYNNINGUNNI kemur margt athyglisvert fram. Vextir skuldabréfanna eru svimandi háir, 5,25 prósent, mun hærri en vextir venjulegra íbúðalána til einstaklinga. Þá eru bréfin verðryggð til þrjátíu ára og eftir tíu ár hækka vextirnir í 6,25 prósent. VÍS greiðir hærri vexti af skuldabréfunum en sem nemur arðsemi eignasafns félagsins og því blasir við að strax á þessu ári þarf að hækka iðgjöld, ekki til að mæta slæmri afkomu af tryggingastarfsemi eins og var notað sem skýring til að hækka iðgjöld í lok síðasta árs heldur til að standa straum af hinum óhagstæðu lánunum sem voru tekin til að greiða út arðinn til eigenda.

VÍS BIRTIR nokkrar sviðsmyndir sem eiga að endurspeglja þá áhættu sem fjárhag félagsins stafar af útgáfu skuldabréfanna. Þar kemur fram að ef skuldabréf félagsins

lækka um tíu prósent og önnur verðbréf um tuttugu prósent lendir félagið undir neðri vikmörkum gjaldþols og þarf að virkja aðgerða-áætlun til lagfæringar.

LÆKKI SKULDABRÉF félagsins um tíu prósent og önnur verðbréf um þrjátíu prósent er félagið komið undir gjaldþolskröfu og þarf að grípa til tafarlausra aðgerða til að geta haldið áfram starfsemi. Og hvernig ætla svo VÍS að bregðast við ef slík lækkun (sem hlýtur að teljast innan vikmarka á íslenskum verðbréfamarkaði) á sér stað? Jú, þá ætla félagið að endurskipuleggja eignasafn sitt með því að selja verðbréf og kaupa ríkisskuldabréf. Þetta mun, að mati stjórnenda VÍS, kippa gjaldþoli félagsins úr ruslflokki upp í úrvalsflokk í einu vefangi.

ÞAÐ ER BARA EINN GALLI á gjöf Njarðar. Þegar verðbréf falla í verði um tugi prósent er ekki hægt að selja slík bréf nema með miklu tapi, og væntanlega líka með verulegum afföllum frá hinu lækkaða markaðsverði ef VÍS neyðist til að selja öll sín verðbréf í einu. Spyrjið bara stjórnendur stóru eignarhaldsfélaganna sem þurftu að selja eignir í október 2008! Þessi áætlun um endurreisn gjaldþols er því blekking ein. VÍS er eftirlitsskyld fjármálaeftirliti. Fjármálaeftirlit sem kyngir athugasemdalaust þeim sviðsmyndum sem fram koma í fjárfestakynningu VÍS er fullkomlega gagnslaust. Það hefur ekkert lært af reynslunni.

Á döfinni

Miðvikudagur 16. mars

LANDSBANKINN HF. Aðalfundur

SEÐLABANKI ÍSLANDS Vaxtaákvörðun

VÍS Aðalfundur

N1 Aðalfundur

Fimmtudagur 17. mars

ÞJÓDSKRÁ ÍSLANDS Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu.

SEÐLABANKI ÍSLANDS Ársfundur

Seðlabanka Íslands.

EIMSKIP Aðalfundur 2016.

KVIKA BANKI - Aðalfundur.

SLÁTURFÉLAG SUÐURLANDS Aðalfundur.

FJARSKIPTI Aðalfundur.

TM Aðalfundur.

Föstudagur 18. mars

ÞJÓDSKRÁ ÍSLANDS Vísitala leiguverðs á höfuðborgarsvæðinu.

HAGSTOFA ÍSLANDS Samræmd vísitala neysluverðs í febrúar 2016.

Mánudagur 21. mars

HAGSTOFA ÍSLANDS Vísitala byggingarkostnaðar fyrir apríl 2016.

Þriðjudagur 22. mars

HAGSTOFA ÍSLANDS Mánaðarleg launavísitala í febrúar 2016.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLÉLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími **512 5000** | Fax **512 5301**

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir** | Forsíða **Una Ösp Steingrimsdóttir**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Hagnaður bankanna þriggja var 106,8 milljarðar á síðasta ári. Þetta er mesti hagnaður á einu ári frá hruni.

669 milljarðar var samanlagt eigið fé Arion banka, Íslandsbanka og Landsbankanum í árslok.

Ríkið getur fengið yfir hundrað milljarða í arð

Svigrúm er til umtalsverðra arðgreiðslna úr Íslandsbanka og Landsbankanum. Arðgreiðslur til ríkisins eru hærri en búist var við. Fjármálaráðherra talar fyrir því að bankakerfið verði minnkað áður en lengra verður haldið í sölu á bönkunum.

Svigrúm er til að greiða allt að 120 milljarða króna í arð út úr viðskiptabönkunum þremur. Þar af er svigrúm til að greiða allt að 110 milljarða út úr ríkisbönkunum, Íslandsbanka og Landsbankanum. Þetta kom fram í máli Hrafns Steinarssonar, sérfræðings hjá Greiningardeild Arion banka, á kynningu á nýrri efnahagsspa bankans í gær.

„Stöðugleikaframlög slitabúanna breyta töluverðu fyrir ríkið og þar vegur þungt eignarhlutur ríkisins í bönkunum og þær arðgreiðslur sem renna til rík-

Hrafn Steinarsson, sérfræðingur hjá Greiningardeild Arion banka.

isins,” segir Hrafn. Bjarni Benediktsson fjármálaráðherra sagði við Vísu í gær að hann vilji draga úr stærð bankakerfisins áður en farið verði að selja hluti úr ríkisbönkunum. Þá hafi arður ríkisins af bönkunum verið meiri en búist hafi verið við. Hrafn segist þó ekki eiga von á því að allt svigrúmið verði nýtt til að greiða arð á þessu ári.

Samanlagt eigið fé bankanna þriggja var 669 milljarðar í árslok. Hrafn bendir á að svigrúmið hjá Landsbankanum og Íslandsbanka sé meira en hjá Arion banka þar sem eiginfjárhlutfall þeirra sé ríflega 30 prósent en 24,2 prósent í til-

felli Arion banka. „Aftur á móti þarf að horfa líka til lausafjárhlutfalls þegar er verið að meta arðgreiðslugetu bankanna,” segir Hrafn.

Ef miðað sé við að greiddur verði arður þannig að eiginfjárhlutfall bankanna lækki í 23 prósent geti Landsbankinn greitt út um 60 milljarða í arð og Íslandsbanki um 50 milljarða en Arion banki um 10 milljarða að sögn Hrafns, en 23 prósent eiginfjárhlutfall sé dæmi um heppilegt eiginfjárhlutfall til lengri tíma.

Til stendur að Landsbankinn greiði 28,5 milljarða í arð og Íslandsbanki 10,3 milljarða í arð á þessu ári. Þannig muni tæplega fjórtíu milljarðar króna renna til ríkisins. Með þessu móti sé ríkið þegar búð að fá meirihlutann af þeim 71 milljarði sem gert var ráð fyrir í fjárlögum að fengist fyrir sölu á 31,2 prósent hlut í Landsbankanum.

ingvar@frettabladid.is

thekking.is

VIÐ HÝSUM
ALLAR GERÐIR
TÖLVUKERFA

Yfir **300 fyrirtæki** af öllum stærðum og gerðum treysta okkur fyrir sínum tölvukerfum.

Hafðu samband:
460 3100 / sala@thekking.is

PEKKING
Tölvudeildin þín

STOMP PRODUCTIONS OG GLYNIS HENDERSON PRODUCTIONS KYNNA Í SAMSTARFI VIÐ SENU LIVE

REYKJAVÍK

LONDON

NEW YORK

DUBAI

LAS VEGAS

STOMP

HARPA 11. & 12. JÚNÍ

„SANNKALLAÐIR
SVIÐSTÖFRAR!“

- THE SUNDAY TELEGRAPH

„ÓTRÚLEGUR KRAFTUR,
FÁGÚN OG HNYTTNI!“

- THE INDEPENDENT ON SUNDAY

„UNDRAYERÐ ORKA
OG ÓTRÚLEGUR AGI!“

- THE EVENING STANDARD

TRYGGÐU ÞÉR MIÐA!

Floridana
LIFDU VEL!

MIDASALA Á TIX.IS, HARPA.IS OG Í MIDASÖLU HÖRPU.
NÁNAR Á WWW.SENA.IS/STOMP

sená
LIVE!

Stefán Haukur Tryggvason er framkvæmdastjóri matvælavinnsluvélaframtækisins Martaks. Fyrirtækið leitar nú fanga á stærri mörkuðum og þróar tækni til að nýta betur hráefni og spara bæði vatn og orku.

FRÉTTABLAÐID / ANTON BRINK

Í stórfellda útrás með tækni til rækjuvinnslu

Martak, íslenskt fyrirtæki sem meðal annars býður heildarlausnir í rækjuvinnslu, stefnir á stórsókn utan landsteinanna eftir eigendaskipti í byrjun árs. Sinna litlum markaði með lausnir sem henta fleirum. Vinna að hreinsitækni fyrir skolvatn sem síar út próteinefni sem nýtast í margvíslegan matvælaíðnað.

Óli Kristján Ármannsson
olikr@frettabladid.is

Matvælavinnsluvélaframtækið Martak stefnir á stórsókn utan landsteinanna. „Við ætlum að efla fyrirtækið til muna á næstu þremur árum og leitum nú allra leiða til að fá til okkar öflugt starfsfólk. Markaðurinn kallar á lausnir sem við erum með,“ segir Stefán Haukur Tryggvason, framkvæmdastjóri Martaks.

Stefán Haukur segir að efla þurfi bæði tæknideild og framleiðslu og leggja í framhaldinu aukna áherslu á sölu og markaðssetningu. Til lengri tíma setji menn sér engar skordur varðandi mögulegan vöxt. „En við stefnum á tvö til þreföldun á veltu fyrirtækisins innan þriggja til fjögurra ára. Það er markmiðið. Tækifærin í þessum geira eru óþrjótandi, verkefni eru mörg sem eftir er að leysa og fjöldi þátta sem við getum nýtt úr kaldsjávarrækjunni yfir í heitsjávarrækjuna.“

Ný pillunarvél á leið á markað

Stöðu fyrirtækisins hefur verið líkt við þá sem Marel var í áður en kom að útrás og vexti. Fyrirtækið hafi byggt upp þekkingu og tækni í þjónustu við kröfuharðan heimamarkað og nú sé færi á að sækja fram.

„Við erum bara tvö fyrirtæki í heiminum sem bjóðum upp á heildarlausnir í rækjuvinnslu,“ segir Stefán Haukur, þótt Martak sé lítið miðað við keppinautinn, sem sé um fimmtán hundruð manna fyrirtæki. Fyrirtækið sjái þó íslenska rækjuvinnslu alveg fyrir tækjum til pillunar á rækju. Þá sýni prófanir á nýrri pillunarvél, sem ekki hafi verið endurhönnuð í nærri 60 ár og Martak sé við að setja á markað, að hún eyði allt að 58 prósent minna rafmagn en eldri vélar. „Svo gerum við ráð fyrir að hún minnki vatnsnotkun um allt að 20 prósent.“

Martak starfar að langstærstum hluta á markaði fyrir kaldsjávarrækju, en Stefán segir sóknarfæri mikil þegar horft sé til heitsjávarrækju líka. „Kaldsjávariðnaðurinn er í kring um 650 þúsund tonn á móti eldis- og heitsjávarrækjunni sem

» Rækjuvinnslu notar mikið vatn, venjuleg rækjuverksmiðja, með kannski átta pillunarvélar, notar núna á bilinu 130 til 150 tonn af vatni á klukkustund.

eru í kring um 7,4 milljónir tonna. Svo er það sem menn átta sig ekki á, að rækja er tuttugu prósent af öllu sjávarfangi á alþjóðamarkaði. Það er ótrúlegt magn.“

Risaverkefni í Sáði-Arabíu

Stefán Haukur segir ríka áherslu lagða á rækjuna og þar ætli fyrirtækið sér að vera í fararbroddi. „Þetta er auðvitað mikil þróunarvinna, sem er afar kostnaðarsöm, en ef þú ætlar að vera með þá þarftu að vera tilbúinn til að fjárfesta í þróunarvinnunni.“

Hraður vöxtur kostar líka peninga, en Stefán Haukur telur fyrirtækið nú þannig stöðugt að vel verði undir því staðið. Verkefnastaða sé mjög góð og svo hafi nýlega verið samið við Matis um samstarf til að auka þekkingu við vinnslu sjávarafurða, svo sem við nýtingu hráefnis sem til fellur og við að draga úr orku og vatnsþörf, sem hjálpi fyrirtækinu. „Þeir munu hjálpa okkur að finna auknið fjármagn í þessa þróunarvinnu.“ Þar fyrir utan vinni fyrirtækið með styrkjakerfinu í Kanada og eigi í samstarfi við stærstu fyrirtækin í geiranum, svo sem Clearwater, Barry Group og Quinlan Brothers. Af ellefu rækjuverksmiðjum sem eru í Kanada þjónustar Martak níu.

Um leið er ekki alveg hlaupið að því að útvíkka starfsemi, því vinnsla heitsjávarrækju er um margt ólík kaldsjávarrækjunni. „Eldisrækjan er venjulega afgreidd í skelinni að hluta,“ segir Stefán Haukur. Fyrirtækið sé hins vegar að feta þessa slóð og vinni, í samstarfi við danskt fyrirtæki, að mjög stóru verkefni í Sáði-Arabíu þar sem verið sé að setja upp nýtt eldi sem með fullum afköstum eigi að geta unnið 30 tonn af rækju á klukkutíma. „Við erum einmitt búin að skila tillögum að fyrsta hluta, tveimur línur af sex.“ Vinnslan sé hins vegar öðruvísi, allt hráefni

berist í kórum og sé pakkað í kassa sem kalli á sérstök þvottakerfi. „Við sjáum um alla innmötun, flokkun og þökkun á afurðinni í þessu verkefni en danska fyrirtækið Semi Staal sér um allan þvott á kórum og kóssum.“

Tvö tonn af próteini á tímann

Þá séu aðstæður víða þannig í heiminum að vatn sé af skornum skammti og þar þurfi lausnir sem ekki endilega sé kallað eftir hér heima. Þarna séu um leið sóknarfæri í að nýta efni sem annars hverfi með skolvatninu. „Rækjuvinnslu notar mikið vatn, venjuleg rækjuverksmiðja, með kannski átta pillunarvélar, notar núna á bilinu 130 til 150 tonn af vatni á klukkustund.“ Fyrirtækið vinni hörðum höndum að gerð hreinsitækni sem líka hreinsi prótein úr vatninu. Rannsókn, sem gerð hafi verið með háskólanum á Keili í fyrra, bendi til að ná megi allt að tveimur prósentum af próteinmassa úr frárennslivatninu frá rækjuvinnslunni. „Það þýðir eitt og hálf til tvö tonn af próteinmassa á klukkutíma.“ Magnið er töluvert, en yrði komið slíkum búnaði á allar verksmiðjur sem Martak þjónustar í Kanada yrðu þar til um 360 tonn af próteinmassa á dag.

Slíkt magn þýði að finna verði því markað, en efnid segir Stefán Haukur að geti nýst víða. „Þetta er hægt að nýta beint inn í matvælavinnslu, inn í heilsuþjónu, lyfjaíðnað, fæðubótarefni og þar fram eftir götunum.“

Stefán Haukur segir þegar hafið markvísst starf í átt að útvíkkun á starfsemi fyrirtækisins, en það tók meðal annars þátt í nýafstaðinni sjávarútvegssýningu í Boston í Bandaríkjunum, 6. til 8. mars. „Þar hittum við eiginlega alla okkar viðskiptavini og funduðum sérstaklega með Bandaríkjamönnum og Kanadamönnum, auk funda til að koma af stað verkefnum í fiskinum í Kanada,“ segir hann, en þeir séu nú að fara af stað í fiskveiðar á ný eftir 28 ára hlé. „Og erum nú þegar komnir með samninga við stærstu kanadísku fyrirtækin um þróun og hönnun á nýjum fiskvinnslum í Kanada.“

Posar sem henta þínum rekstri

Söluaðilar geta leigt posabúnað sem uppfyllir þeirra kröfur. Hægt er að velja um fristandandi posa, þráðlausa og posa tengda afgreiðsluferfi. Hvernig posi hentar þínum rekstri?

ÞÚ SÉRÐ UM SÖLUNA – VIÐ SJÁUM UM GREIÐSLUNA

VALITOR

525 2080 // sala@valitor.is // www.valitor.is

- STÓRTÓNLEIKAR -

Bryan Ferry

16.05.16

- LEIKUR ÖLL SÍN BESTU LÖG FRÁ EIGIN FERLI OG ROXY MUSIC -

Harpa, Eldborg

HARPA.IS

BRYANFERRY.COM

TIX.IS

GAMMA | KEXLAND

Hér má sjá brot þeirra verslana sem hafa verið opnaðar á síðustu fimm árum. Svokallaðar „lundabúðir“ sem selja hönnun að mestu til ferðamanna eru ekki með í talningunni. FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

Meiri sala á hönnun en fyrir hrun

Áhugi Íslendinga á innanhússhönnunarförum hefur sjaldan verið meiri. Á fimm árum hafa fimmtán innanhússhönnunarförverslanir opnað í miðbænum og í Kringlunni og Smáralind. Árið 2015 var það besta í sögu Epal og Hríms Hönnunarhúss.

Sæunn
Gísladóttir
saeunn@frettabladid.is

Sannkölluð sprenging hefur orðið í innanhússhönnunarförverslunum frá hruni. Á fimm árum hafa fimmtán nýjar verslanir bæst í flöru verslananna í miðbænum, Kringlunni og Smáralind, samkvæmt talningu Markaðarins. Þær telja nú helming þeirra hönnunarförverslana sem starfa á svæðinu. Þá er ekki meðalinn fjöldi „lundabúða“ sem hafa sprottið upp í

miðbænum og selja hönnunarförur, auk fjölmargra netverslana. Draga má þá ályktun að hönnunarförverslanir hafi aldrei verið fleiri.

Svo virðist sem áhugi Íslendinga á hönnunarförum hafi aldrei verið meiri. Hagnaður hönnunarfyrirtækja hefur farið vaxandi undanfarin árin. Árið 2014 tvöfaldaðist hagnaður Epal og nam 56 milljónum króna. Árið 2015 var svo það besta í fjörutíu ára sögu Epal að sögn forstjóra fyrirtækisins. Sömuleiðis var árið 2015 það besta hjá Hrími sem hóf starfsemi árið 2010 og rekur þrjár verslanir.

56

milljóna króna hagnaður var hjá Epal árið 2014 en það árið tvöfaldaðist hagnaðurinn milli ára.

Eigandi Hríms segir að þessi gríðarlega aukning í fjölda hönnunarbúða styrki bara starfsemi. Í ljósi hennar sé mikilvægt að fara ótróðnar slóðir í vöruleit og sérhæfa sig betur.

Íslendingar virðast kaupa hönnunarförur í auknum mæli í verslunarmiðstöðvum og hafa verslanir á síðustu árum flutt sig þangað eða opnað aðra verslun þar til að anna eftirspurninni. Ferðamenn sækja hins vegar mikið í hönnunarförverslanir í miðbænum og hefur Finniska búðin meðal annars breytt nafninu sínu niður í bæ og starfsemi sinni þar, með

því að auka fókus á íslenska hönnun til að anna eftirspurn ferðamanna eftir henni.

Íslendingar sækja mikið í íslenska hönnun en hafa einnig verið mjög duglegir að versla skandinavíska hönnun undanfarin misseri.

Iittala-æði þjóðarinnar sem hefur sótt í sig veðrið á árunum eftir hrun heldur að sögn verslunarstjóra ótrautt áfram og var sér iittala verslun opnuð í Kringlunni í fyrra. Auk iittala-vara njóta Kahler-, og Marimekko-vörur áfram mikilla vinsælda. Georg Jensen og Royal Copenhagen eru sívinsæl.

Iittala-æðið ekki búíð

Bæði íslensk og skandinavísk hönnun nýtur sérstakra vinsælda í þeim hönnunarbúðum sem Markaðurinn ræddi við. Iittala-æði Íslendinga sem færðist í aukana eftir hrun virðist ekki vera á enda í þeim búðum sem selja vörumerkið.

„Nei, ég held að það sé ekki búíð, en auðvitað jafnar þetta sig að hluta. Þeir hjá iittala hafa staðið sig vel í að halda hlutunum spennandi, koma með nýjar vörur og svo framvegis. Þannig að iittala er enn þá mjög vinsælt,“ segir Auður Jóhannesdóttir, verslunarstjóri Dúku í Kringlunni.

Hún segir íslenskar vörur mjög vinsælar hjá versluninni. „Við seljum mikið af íslenskri hönnunarförum, Sveinbjörg Hallgrímsdóttir og Hekla Guðmundsdóttir hafa verið vinsælar. Babell-diskurinn er líka mjög vinsæll. Við seljum líka mjög mikið af teppum, við erum með mjög mörg íslensk teppi og svo Klippan-teppi frá Svíþjóð,“ segir Auður.

Eyjólfur Pálsson, forstjóri Epal, segist finna fyrir auknum vinsældum hönnunar í búðinni. Hann segir að skandinavískar og íslenskar vörur njóti mikilla vinsælda.

Örn Svavarsson, eigandi Minju, segir að meðal annars HEICO-dýralamparnir og önnur lítill náttljós séu sívinsælar vörur, svo og Cubebot-

» Vinsælustu vörurnar í dag eru meðal annars iittala-vörur, Babell-diskurinn, og HEICO-dýralampar, auk íslensku Pyropet-kertanna og vara eftir Sveinbjörgu Hallgrímsdóttur.

róbótinn frá Areaware, hálsfestarnar frá Hlin Reykdal, og Pyropet-kertin hennar Þórunnar Arnadóttur.

Vinsælustu vörurnar hjá Kúningúnd eru danskar. „Georg Jensen er kóngurinn hérna. Royal Copenhagen og Georg Jensen eru langstærstu og flottustu merkin okkar. Georg Jensen Damask sem er alls óskilyt Georg Jensen er líka mjög vinsælt og Rosendahl og Villeroy & Boch,“ segir Jóhanna Ingimundardóttir sem starfar í versluninni.

Satu Ramo, ein eigenda Finnsku búðarinnar og Reykjavík's Cutest segir langvinsælustu vörurnar í Finnsku búðinni vera Marimekko-fatnað og Moomin-vörur. Hún segir að áhuginn hafi ekki minnkað á þeim vörum. „Áhuginn hefur bara aukist á Marimekko. Það er hágæða fatnaður sem er ekki rándýr og passar vel Íslendingum,“ segir Satu.

Árið 2015 var það besta í fjörutíu ára sögu

Árið 2015 var besta árið í fjörutíu ára rekstrarsögu Epal, að sögn Eyjólf Pálssonar, forstjóra. Hann segir að það sé meira að seljast núna en fyrir hrun. Honum finnst aukin áhugi meðal Íslendinga á hönnun. „Mér finnst það og ég held að þeir beri traust til okkar því við erum þetta gamalt og öruggt fyrirtæki,“ segir Eyjólfur.

Árið 2015 opnaði Epal verslun í Kringlunni. Eyjólfur sagði eina af ástæðunum fyrir því vera að hætt var að selja íslenska hönnun í flugstöðinni. „Við sóttum bara um í Kringlunni og fengum þar inni og það var tiltölulega hagkvæmt að opna þar. Það styrkir okkur bara að vera með fleiri verslanir, Harpan gengur vel, Kringlan gengur vel og Skeifan gengur mjög vel,“ segir Eyjólfur.

Hann segir að það sé mest um ferðamenn í Hörpu en Íslendinga í Kringlunni.

Árið 2015 var ekki einungis gjöfult fyrir Epal. Tinna Brá Baldvinsdóttir, eigandi Hríms, segir að árið hafi einnig verið það besta í sögu Hríms. „Það kom önnur búð inn og það fylgdi kostnaður við hana, og há leiga í Kringlunni, en þetta var besta árið okkar,“ segir Tinna.

Besta ár Hríms fram til þess var árið 2013 þegar fyrirtækið hagnaðist um 9,7 milljónir. Hagnaður Epal á árunum 2007 til 2014 var hæstur árið 2014 þegar hann tvöfaldaðist milli ára og nam þá 56 milljónum króna í tveimur félögum, Epal hf. og Epal design ehf.

Það styrkir okkur bara að vera með fleiri verslanir, Harpan gengur vel, Kringlan gengur vel og Skeifan gengur mjög vel.

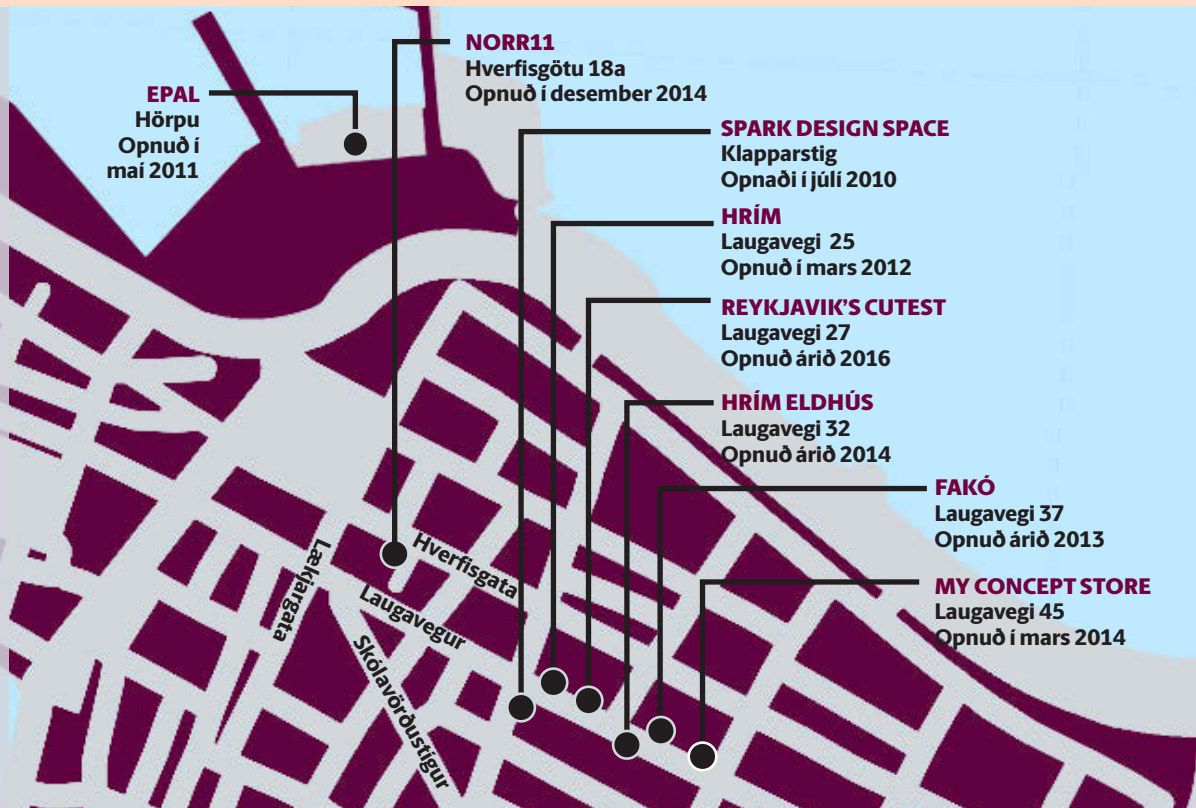
Eyjólfur Pálsson forstjóri Epal.

Fimmtán nýjar hönnunarvöruverslanir á fimm árum*

3
hönnunarbúðir eru í rekstri hjá bæði Hrími og Epal

30+
hönnunarbúðir eru starfræktar í miðbænum, Kringlunni og Smáralind

5
búðir hafa verið opnaðar í Kringlunni og Smáralind á síðustu fimm árum

Nýjar búðir utan miðbæjarins

HRÍM
Kringlunni
Opnuð í mars 2015

EPAL
Kringlunni
Opnuð í mars 2015

FINNSKA BÚÐIN
Kringlunni
Opnuð í ágúst 2015

IITTALA
Kringlunni
Opnuð árið 2015

DÚKA
Smáralind
Opnuð árið 2011

PETIT
Suðarlandsbraut 4
Opnuð í nóvember 2013

SNÚRAN
Síðumúla 21
Opnuð í mars 2015

*Listinn er ekki tæmandi fyrir hönnunarbúðir á höfuðborgarsvæðinu. Inni í talningunni eru ekki verslanir utan Reykjavíkur og Kópavogs, né búðir sem sérhæfa sig í fatnaði og skartgripum.

Þarf að fara ótroðnar slóðir í vöruleit

Tinna Brá Baldvinsdóttir, eigandi Hríms, flutti verslunina til Reykjavíkur í miðbæinn fyrir fjórum árum. Þremur árum síðar var hún komin með þrjár Hrímsverslanir í Reykjavík, eina í viðbót, Hrími Eldhúsi, í miðbænum og aðra í Kringlunni. Hún segir þessa útrás hönnunarbúða á tímabilinu einungis hafa styrkt starfsemi Hríms.

„Maður þarf bara aðeins að sérhæfa sig betur og halda betur í merkin sín. Þessar nýju verslanir sem hafa verið opnaðar og skipt um eigendur og svona hafa verið að stela merkjum frá manni. Maður reynir bara að fara ótroðnar slóðir í vöruleit,“ segir Tinna.

Vinsælustu vörurnar hjá Hrími hafa að sögn Tinna verið Reykjavík Posters og vörur frá Studio Arhoj, en fyrirtækið hefur einmitt náð að vera

eina búðin sem selur vörur Studio Arhoj. Þær vörur hafa verið mjög vinsælar og við höfum náð að halda því ein, en vitum að aðrar búðir hafa verið að reyna að ná því merki til sín,“ segir Tinna.

Hrími er ein þeirra verslanakeðja sem hafa bætt við sig verslun í verslunarmíðstöð, en aðrar verslanir sem hafa gert það eru meðal annars Epal og Finnska búðin. Tinna segir að staðan sé sú að ferðamenn séu mest að versla í miðbænum en Íslendingarnir í Kringlunni. „Því miður eru allt of lítið af Íslendingum að koma í bæinn og þeim fækkar með hverjum mánuðinum. Það er engin niðursveifla í búðunum hjá mér, kunnahópurinn er bara annar.“

Satu Ramo, ein eigenda Finnsku búðarinnar og Reykjavík's Cutest, tekur undir þetta. Hún segir að eftir

Tinna Brá Baldvinsdóttir, eigandi Hríms, leggur mikið upp úr því að sérhæfa sig og hafa sérstök merki í búðinni. FRÉTTABLAÐIÐ/PJETUR

Maður þarf bara aðeins að sérhæfa sig betur og halda betur í merkin sín.

að þær opnuðu Finnsku búðina í Kringlunni sáu þær að Íslendingarnir væru að fara þangað að versla. „Við ákváðum af því að það koma svona margir ferðamenn inn í miðbænum og spyrja hvort til sé eitthvað íslenskt að breyta úrvalinu og aðeins að breyta nafninu svo að útlendingar skildu hvað væri til sölu. Við höfum því tekið inn íslenskar vörur þarna og leggjum áherslu á íslenska hönnun,“ segir Satu.

Epal

Eyjólfur Pálsson, eigandi Epal, segir að árið 2015 hafi verið besta rekstrarár sögu Epal. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

18 þúsund í hóp fyrir notaðar hönnunarvörur

Margar hönnunarbúðanna á höfuðborgarsvæðinu eru einnig með netverslun, auk þeirra er fjöldi verslana sem eru einungis á netinu. Svo virðist sem Íslendingar séu einnig duglegir að selja hönnunarvörur sín á milli. Tæplega 18 þúsund manns tilheyrja Facebook-hópnum Notaðar hönnunarvörur. Þar skiptast margir á vörum í mismunandi litum auk þess að selja hönnunarvörur. Vinsælar vörur þar eru meðal annars Georg Jensen-jólaóróar, iittala-kertastjakar, Marimekko-skálar og Kähler-vasar. Auk hans eru sérstakir hópar fyrir notaðar hönnunarvörur á Norðurlandi og á Suðurnesjum.

Úti- og innimottur á tilboði

– úrval af frábærum mottum í mörgum gerðum og stærðum

Tilboð
Verð frá
3.188 Kr.

Rekstrarvörur
– fyrir þig og þinn vinnustað

Réttarhálsi 2 • 110 Reykjavík
Sími: 520 6666 • sala@rv.is • rv.is

Foreldrar tala frekar við börn um kynlíf en fjármál

Alþjóðlega fjármálalæsisvikan fer núna fram í þriðja sinn. Ráðast þyrfti í átak fyrir fjármálalæsi eins og ráðist hefur verið í átak fyrir smokkanotkun og átak gegn reykingum.

Stofnun um fjármálalæsi fer fyrir hópi stofnana og fyrirtækja sem standa fyrir viðburðum til að kynna alþjóðlega fjármálalæsisviku 2016. Þetta er í þriðja sinn sem hátíðin er haldin á Íslandi en yfir 100 lönd í öllum heimsálfum taka þátt í henni.

Breki Karlsson, forstöðumaður Stofnunar um fjármálalæsi, heldur utan um verkefnið hér á Íslandi. „Við náum til barnanna í gegnum skólana og svo erum við í samstarfi við BarnaRÚV um Tikallinn sem eru tíu innslög um fjármál fyrir krakka. Þar er ýmislegt í hagkerfinu útskýrt fyrir krökkum, til dæmis hvernig bankar virka, hvað Seðlabankinn gerir og hvað verðbólga er. Svo eru samtök fjármálafyrirtækja með heimsóknir í skóla þar sem er verið að leggja áherslu á eflingu fjármálalæsis,“ segir Breki.

Stofnun um fjármálalæsi var stofnuð 2005 og er því rúmlega tíu ára. „Til að byrja með var orðið fjármálalæsi ekki til í íslenskri tungu. Ég gerði rannsókn á fjármálalæsi framhaldsskólanema og líklega var það notað í fyrsta skipti þá. Ég þurfti alltaf að útskýra hvað það þýddi og meira að segja útskýra af hverju það þurfti að efla fjármálalæsi.“

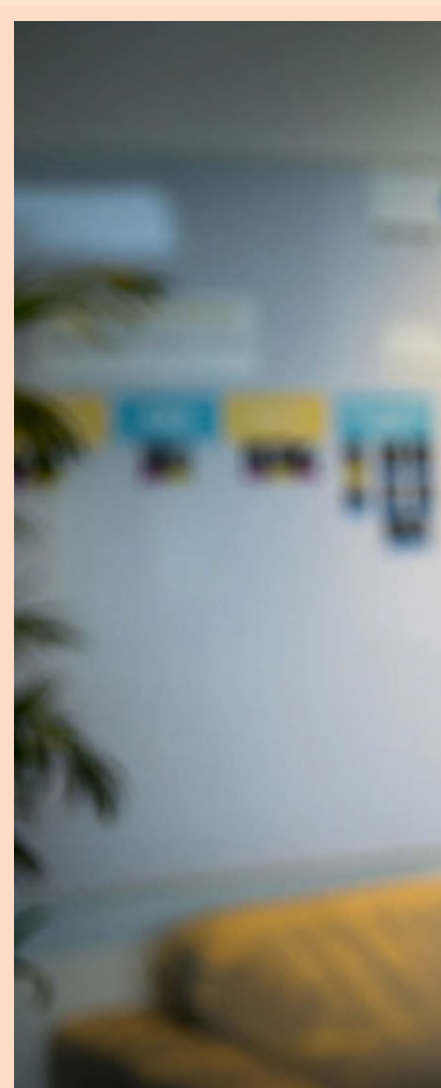
Breki minnir á að Íslendingar töldu sig á árinu 2005 ekki þurfa að læra neitt um fjármál. „Við vorum á

leiðinni að verða fjármálamiðstöð alheimsins. Síðan breyttist það. Snemma árs 2008 var ég beðinn um að gera rannsókn á fjármálalæsi Íslendinga fyrir menntamálaráðuneytið,“ segir Breki. Síðan þá hefur hann gert rannsóknir á þriggja ára fresti.

Breki hefur meðal annars komist að þeirri niðurstöðu að það eru tengsl milli viðhorfa og hegðunar, fremur en milli þekkingar og hegðunar. „Leiðin til að bæta hegðun fólks í fjármálum er að bæta viðhorfið,“ segir Breki. Hann vill breyta viðhorfum fólks varðandi fjármálalæsi með herferð og minnst smokkaherferðar sem farið var í á niunda áratugnum. „Allt í einu var það gert töff að nota getnaðarvarnir. Hið sama var gert með reykingar. Það náðist mikill árangur í forvarnarstarfi þegar menn fóru að beina sjónum að viðhorfum um að það væri ekki töff að reykja,“ segir Breki og vill svipað átak tengt fjármálalæsi. „Vel á minnst, smokkanotkun. Þá sýna mínar rannsóknir fram á að 2/3 foreldra tala við börnin sín um kynlíf en einungis þriðjungur talar við þau um fjármál,“ segir Breki og telur að þarna þurfi að bæta úr.

Breki er viðskiptafræðingur að mennt, lærði fyrst í Háskólanum í Reykjavík en tók síðar framhaldsnám í Viðskiptaháskólanum í Kaupmannahöfn (CBS). Hann lætur vel af dvölinni í Kaupmannahöfn. „Þetta er frábær staður og ég fór út með fjölskylduna. Við vorum með tvö börn á þeim tíma. Það var skemmtilegur tími og okkur leið svo vel að við ákváðum að skella í þriðja barnið. Það er frábært að vera í Kaupmannahöfn með fjölskyldu,“ segir Breki.

Fritímann nýtir Breki við lestur og er virkur félagi í lestrarklúbbnum

Krumma. „Ég stunda líka snjóþretti af mikilli hörku,“ segir Breki en bætir því við að hann sé nýbúinn að detta illilega og enn að ná sér eftir það. jonhakon@frettabladid.is

Til leigu 100 fm. atvinnuhúsnæði í miðju Borgarness, á móti ÁTVR í verslunarmiðstöðinni Hyrnutorgi,

Hentar mjög vel fyrir t.d. verslun, þjónustu, kaffihús o.fl.

Frábært tækifæri á ört vaxandi ferðamannasvæði

Allarar nánari upplýsingar í síma 430-5502 / Guðsteinn eða gudsteinn@kb.is

Borgarland ehf.

Ingvar Már Gíslason, markaðsstjóri Norðlenska

TAKTU FRUMKVÆÐI AÐ EIGIN FRAMA

UPPLIFÐU MBA-NÁMIÐ Í KENNSLUSTUND

Föstudaginn 18. mars verður haldinn kynningarfundur MBA-námsins í Háskóla Íslands. Fundurinn verður haldinn í stofu HT-101 á Háskólatorgi kl. 12:10-12:50

Magnús Pálsson forstöðumaður MBA-námsins kynnir námið og fyrirkomulag þess en einnig mun Ingvar Már Gíslason MBA 2016 og markaðsstjóri Norðlenska segja okkur frá reynslu sinni af náminu.

Eftir kynningarfundinn er gestum boðið í kennslustund í samningatækni í MBA-náminu. Boðið verður upp á léttar hádegisveitingar.

Skráning fer fram á mba.is

HÁSKÓLI ÍSLANDS | MBA
www.mba.is

Stjarnan mætti skoska stórveldinu Celtic í forkeppni Meistaradeildar Evrópu síðasta sumar. Þátttaka íslensku liðanna í Evrópukeppni getur verið afar ábatasöm. [FRÉTTABLAÐIÐ/ANDRI MARÍNÓ](http://frettabladid.is)

Afkoma íslenskra knattspyrnuliða versnar

Afkoma knattspyrnuliða sem spiluðu í tveimur efstu deildum á Íslandi árið 2015 versnaði milli ára. Í þinggerð ársþings KSÍ kemur fram að afkoma liðanna 24 hafi verið neikvæð um 53 milljónir króna árið 2014 miðað við jákvæða afkomu um 65 milljónir árið 2013.

„Þetta er þróun til þess að hafa áhyggjur af,“ sagði Geir Þorsteinsson, formaður KSÍ, í ávarpi sínu á þinginu.

Heildartekjur félaganna jukust um 60 milljónir króna og voru tæplega 2,6 milljarðar króna. Heildarútgjöld félaganna hækkuðu á móti um 130 milljónir króna á milli ára og voru alls 2,65 milljarðar króna.

Þá kemur fram að KSÍ eigi von á að fá um átta milljónir evra, um 1,1 milljarð króna, frá Knattspyrnu-sambandi Evrópu, vegna þátttöku karlalandsliðsins í Evrópumótinu í knattspyrnu. Rekstraráætlun KSÍ gerir ráð fyrir rúmlega 600 milljóna hagnaði á þessu ári. Af því eiga um 300 milljónir króna að renna

til aðildarféлага KSÍ en ekki liggur fyrir með hvaða hætti greiðslunni verður skipt milli félaganna. Auk þess hækkar barna- og unglingsstyrkur um þrjátíu prósent og styrkur vegna leyfiskerfis hækkar um fimmtán prósent.

Fyrir leyfisferli ársins 2014 fyrir tvær efstu deildirnar voru teknafróu upp viðmiðunarreglur um jákvæða eiginfjárstöðu og að heildarskuldir og skuldbindingar væru ekki hærri en 50% af meðaltali rekstrartekna undanfarinna þriggja ára. Af þeim tólf félögum sem léku í efstu deild karla árið 2015 stóðust sjö þessar kröfur, tvö stóðust hvoruga kröfuna, tvö ekki kröfu um hámarks-skuldabyrði og eitt ekki kröfuna um jákvætt eigið fé. Af tólf félögum sem léku í fyrstu deild í fyrra stóðust sex kröfurnar, tvö stóðust hvoruga kröfuna en fjögur ekki kröfuna um jákvætt eigið fé. Heildarskuldir félaganna 24 í árslok 2014 voru um 500 milljónir króna og hækkuðu um fjörtíu milljónir króna á milli ára. – ih

FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

Allt í einu var það gert töff að nota getnaðarvarnir. Hið sama var gert með reykingar. Það náðist mikill árangur í forvarnarstarfi þegar menn fóru að beina sjónum að viðhorfum um að það væri ekki töff að reykja.

Breki Karlsson, forstöðumaður Stofnunar um fjármálalæsi

JÁKÓ

- efni sem virka

Við eigum 30 ára afmæli

30% afsláttur

af öllum vörum í mars*

*tilboðið á ekki við um varahluti

Gerðu góð kaup á hreinsiefnum og háþrýstidælum!

JÁKÓ

vélar og efnavörur sf.

Auðbrekku 23 - Kópavogi - s. 564 1819 - www.jako.is

ERTU Á LEIÐ TIL ÚTLANDA?

OPTICAL STUDIO FRÍHÖFN LEIFSSTÖÐ

Verslaðu á hagstæðara verði.
Allt að **50% ódýrari** en
sambærileg vara á meginlandi
Evrópu.*

KAUPAUKI

Með öllum margskiptum glerjum**
fylgir annað par FRÍTT með í sama
styrkleika. Tilvalið sem sógleraugu
eða varagleraugu.

* Chrome Hearts umgjörð m/ Hoya Progressive glerjum, 1.6 Index.
** Margskipt gler á við Varilux, Multifocal, Progressive og tvískipt gler.

ÁBYRGÐAR- OG ÞJÓNUSTUADILAR:

Optical Studio Smáralind
Optical Studio Keflavík

KEFLAVÍKUR
FLUGVÖLLUR

Módel: Kristjana Dögg Jónsdóttir
Gleraugu: Chrome Hearts

Bankamál
Guðlaugur Þór
Þórðarson
alþingismaður

Déja vu í ríkisbanka

Það þarf ekki að fara mörgum orðum um sölu Landsbankans – ríkisbankans á Borgun. Bankinn ákvað að selja hlut sinn í lokuðu ferli í stað opins eins og eðlilegast hefði verið að gera.

Rök stjórnenda ríkisbankans fyrir verklaginu eru ófullnægjandi að mati Bankasýslunnar – halda ekki vatni eins og einhver sagði.

Framganga ríkisbankans hefur sannfært mig um nauðsyn þess að setja í lög eða reglur að öll fyrirtæki, allar eignir ríkisins, ríkisstofnana og ríkisfyrirtækja skuli selja fyrir opnum fjöldum þar sem allir standa jafnfætis. Vissulega geta komið upp aðstæður þar sem það er réttlætjanlegt að beita öðrum aðferðum, en það er undantekning, ekki meginregla.

Fyrir undirritaðan er Borgunarsalan því miður endurtekið efni – déja vu. Árið 2010 fór ríkisbankinn fram með svipuðum hætti þegar hann seldi Vestia-fyrirtækin.

Bankasýslan fer með eignarhlut ríkisins í ríkisbankanum og í lögum segir meðal annars: „Bankasýsla ríkisins fer með eignarhluti ríkisins í fjármálfyrirtækjum, í samræmi við lög, góða stjórnslu- og viðskiptahætti og eigendastefnu ríkisins á hverjum tíma...“

Þar segir líka að tryggja beri gagnsæi í allri ákvarðanatöku varðandi þátttöku ríkisins í fjármálastarfsemi og að tryggja eigi virka upplýsingamiðlun til almennings.

Bankasýslan á einnig að hafa eftirlit með eigendastefnu. Í eigendastefnu segir: „Fjármálfyrirtæki skulu koma sér upp innri verkferlum um lykilmætti í starfsemi sinni, svo sem endurskipulagningu skuldsettra fyrirtækja, úrlausn skuldavanda einstaklinga, sölu eigna o.fl. Mikilvægt er að slíkir ferlar séu skilvirkir og gagnsæir og birtir á heimasíðum fyrirtækjanna.“

Skýrara verður það ekki en hvernig er framkvæmdin á sölu fyrirtækja í eigu bankans? Í bréfi Landsbankans til Bankasýslunnar vegna Borgunarmálsins er upplýst að opið söluférlí er ekki regla þegar fyrirtæki í eigu bankans eru seld.

Spurningin sem kemur upp í huga flestra er hvernig getur þetta gerst? Hvar er eftirlitið? Svarið er að við erum með mikið eftirlit og í hlut á ríkisbanki. Við erum með eitt umfangsmesta fjármálaeftirlit á byggðu bóli, sérstaka stofnun um eignarhlut ríkisins og markaða eigendastefnu ríkisins. Strangar reglur um fjármálfyrirtæki, sérstök próf fyrir þá einstaklinga sem sitja í bankaráðum, sérstök valnefnd velur ráðsmenn þannig að stjórnsmálsmenn koma hvergi nærri.

Og af hverju er þá svona erfitt að fara eftir lögum og eðlilegum verklagsreglum? Af hverju er ekki selt í opnu ferli og tryggt að allir sitji við sama borð?

Mér hefur gengið illa að fá svör við þessum spurningum. Déja vu!

Risastór bátasýning í Hollandi

Bátasýningin í Amsterdam hefst í RAI ráðstefnuhöllinni í Amsterdam í dag. Á mánudag var unnið hörðum höndum við að undirbúa sýninguna. Sýningin, sem er stærsta sýning fyrir vatnaípróttir í Hollandi, stendur yfir frá 16. til 20. mars. FRÉTTABLAÐID/EPA

Samdráttur í Bandaríkjunum?

Lars Christensen
alþjóðahagfræðingur

Sumir fréttaskýrendur líta svo á að fjármálamarkaðir séu drifnir áfram af græðgi, ótta og rökleysu. Ég, hins vegar, held að markaðir almennt segi okkur mikið um það við hverju megi búast af þjóðhagfræðilegri þróun í framtíðinni. Með öðrum orðum þarf maður að hafa nokkuð yfirdrifið sjálfsálit til að halda að maður hafi betri spádómsgáfu en „víska fjöldans“ í formi fjármálamarkaðanna.

Og einmitt núna eru markaðirnir – sérstaklega skuldabréfa-

markaðirnir – að segja okkur að hafa meiri áhyggjur af hættunni á samdrætti í bandaríska hagkerfinu næsta árið.

Sögulega hefur munurinn á ávöxtun skuldabréfa til 10 ára og til tveggja ára – svokallaður ávöxtunarferrill – verið mjög áreiðanleg vísbending um hættuna á samdrætti í Bandaríkjunum.

Síðan 1980 hafa fimm efnahagslæðir gengið yfir í Bandaríkjunum – 1980, 1981, 1990, 2001 og 2008 – og í öll skiptin varaði ávöxtunarferrillinn við því sex til tólf mánuðum fyrir að samdráttur væri á næsta leiti. Síðan 1980 hefur í hvert skipti sem tíu ára skuldabréfaávöxtun hefur fallið niður fyrir tveggja ára skuldabréfaávöxtun orðið samdráttur innan árs eftir að markaðirnir gáfu það til kynna.

Við erum enn nokkuð frá því að hafa neikvæðan ávöxtunarferril í Bandaríkjunum, en síðan Seðlabanki Bandaríkjanna, undir forystu Janet Yellen, byrjaði snemma árs 2014 að ýja að vaxtahækkunum hefur tíu ára ávöxtun lækkað miðað við tveggja ára ávöxtun.

Spurningin er hvort Janet Yellen viðurkennir þessar hættur, eða hvort hún heldur áfram að staðhæfa að aðalhættan sé að verðbólga í Bandaríkjunum aukist.

Lars Christensen alþjóðahagfræðingur

Þetta er ekki enn orðið merki um að það verði samdráttur, en þetta er engu að síður merki um að bandaríska hagkerfið sé að hægja á sér, sem hugsanlega gæti leitt til samdráttar.

Áhrifin af hertum peningamarkaðsskilyrðum í Bandaríkjunum hafa einnig verið sýnileg í því að verðbólguvæntingar hafa lækkað mikið síðasta árið eða svo, og að því gefnu að nafnvirði launahækkana hefur verið stöðugt sjáum við nú raungildi launahækkana aukast. Þetta er

ekki merki um ofhitnun á bandarískum vinnumarkaði, heldur er þetta afleiðing þess að „herskárri“ afstaða Seðlabankans hefur þrýst verðbólguvæntingum niður, sem eðli sínu samkvæmt veldur því að rauntekjur aukast. Afleiðing þessa er yfirleitt sú að atvinnuleysi í Bandaríkjunum eykst.

Er þetta þá nóg til að álykta að það stefni í efnahagsamdrátt í Bandaríkjunum? Nei, ekki enn – við verðum að muna að ávöxtunarferrillinn er þrátt fyrir allt enn jákvæður og að þótt rauntekjur hafi hækkað er það varla afdrifarikt, en hins vegar væri heimskulegt að hunska hættuna á að bandaríska hagkerfið hægi á sér.

Spurningin er hvort Janet Yellen viðurkennir þessar hættur, eða hvort hún heldur áfram að staðhæfa að aðalhættan sé að verðbólga í Bandaríkjunum aukist.

Það er því kannski tímabært að minna okkur á orð þýsk-bandaríska hagfræðingsins Rüdigers Dornbusch: „Enginn bati eftir stríð hefur dáið á sóttarsæng úr elli – Seðlabankinn hefur myrt þá alla.“

Afslættir veittir af öryggi starfsmanna á uppgangstíma í þjóðfélaginu

Hin hliðin
Herdis
Sigurjónsdóttir
framkvæmdastjóri
Viðbragð – ráðgjöf
og greining

Áskoranir atvinnulífsins í öryggismálum var yfirskrift forvarnaráðstefnu Vinnueftirlitsins og VÍS sem ég sat fyrir skemmstu. Þegar ég leit yfir tröðfullan sal af stærri gerðinni, fylltist ég öryggiskennnd og hugsaði

með mér að nú væri þetta loksins að koma. Margt hefur áunnist í öryggismálum en þó virðist okkur Íslendingum enn vera of tamt að gefa afslátt af öryggisreglum, ekki síst þegar mikið liggur við. Ástæður þess eru rannsóknarefni, en mögulega hefur baráttan við óblíð náttúruöfl í landi elds og ísa mótað okkur. Hefðin í samfélaginu er að bretta upp emar og redda hlutumum í snarhasti, hver með sínu nefi. Kapp er kostur! Þetta styðja niðurstöður rannsóknar um orsakir vinnuslysa. Þar kom fram að stjórnendur töldu helstu ástæður

vinnuslysa vera þær, að starfsmenn væru að stytta sér leið, að ekki væri farið eftir settum reglum og kæruleysi.

Tölur sýna að þegar hagsveiflan er upp á við fjólgar vinnuslysum og eru ástæður meðal annars aukid kapp og fleira óþjálfað starfsfólk við störf. Fátt er fyrirtækjum dýrara en einmitt óunnir vinnudagar af völdum vinnuslysa sem hægt hefði verið að fyrirbyggja með skýrum vinnuferlum og öryggisþjálfun. Staðreyndin er nefnilega sú að slysin gera yfirleitt boð á undan sér!

Það er mikilvægt að greina hættur í umhverfinu til að fyrirbyggja óhöpp, enda hefur það keðjuverkandi áhrif ef rekstur stöðvast. Öryggismenning þarf að vera hluti af fyrirtækjameningunni og þurfa stjórnendur að draga vagninn til að það takist. Stefnur fyrirtækja um öryggi og velferð eru nefnilega ekki settar til skrauts heldur til að tryggja öryggi starfsmanna og rekstur fyrirtækisins.

Það er bein fylgni á milli rekstrarárangurs og öryggis í vinnuumhverfi. Þenn sparnaður felst meðal annars í færri fjarvistardögum og minni

kostnaði vegna miska. Óbeinn ávinningur felst í aukinni framleiðni vegna einfaldari og öruggari vinnuferla, meiri starfsánægju og minni starfsmannaveltu.

Jákvæðu fréttirnar fyrir íslenskt atvinnulíf eru þær að vaxandi vitund er meðal fyrirtækja og opinberra aðila á Íslandi um mikilvægi öryggismála. Fleiri stjórnendur hafa áttað sig á ábyrgð sinni og mikilvægi þess að fá starfsmenn til liðs við sig til að tryggja órofinn rekstur og að allir skili sér heilir heim að vinnudegi loknum.

Þrjú hundruð störf flytjast til Indlands þar sem launakostnaður er mun lægri en í Bretlandi. FRÉTTABLAÐIÐ/AFP

RBS segir upp þúsund starfsmönnum

The Royal Bank of Scotland mun á næstu misserum segja upp þúsund starfsmönnum samkvæmt heimildum Financial Times. Bankinn mun vélvæða 550 störf og flytja þrjú hundruð störf til Indlands til að draga úr launakostnaði.

Í gær var greint frá því að 448 starfsmönnum á fjárfestingasviði yrði sagt upp vegna endurskipulagningar. Bankinn mun segja upp skrifstofustarfsmönnum og

millistjórnendum á fyrirtækja- og stofnanasviði til þess að minnka deildina.

Breska ríkið á 73 prósentu hlut í bankanum eftir efnahagshrunið árið 2008, og hefur George Osborne, fjármálaráðherra Bretlands, ítrekað vilja breska ríkisins til að losa um eign sína í bankanum á hærra verði en núverandi gengi hlutabréfa.

Í staðinn fyrir þessi 448 störf mun RBS skapa þrjú hundruð svipuð

stöðugildi á Indlandi, þar sem bankinn er nú þegar með starfsemi, til að draga úr launakostnaði. Bankinn mun svo fækka þeim störfum á komandi árum.

Fyrir nokkrum dögum tilkynnti bankinn að fjárfestingaráðgjafasvið yrði minnkað og 550 ráðgjöfum sagt upp. Í staðinn munu tækninýjungar verða nýttar til þess að veita viðskiptavinum með minni viðskipti við bankann ráðgjöf. – sg

Veitingahúsnæði á Laugavegi til sölu

Tilboð óskast

Til sölu veitingarhúsnæði á Laugaveginum, alls 125fm með geymsluhúsnæði. Húsnæðið er í útleigu í dag en gæti losnað fljótlega.

Áhugasamir hafi samband við Völu Hauksdóttur, aðstoðarmaður fasteignasala á netfangið vala@eignahusid.is eða í síma 690 6590 til að afla frekari upplýsinga.

EIGNAHÚSIÐ

Jóhann M. Ólafsson, löggiltur fasteignasali

Sími: 566 8866 | www.eignahusid.is

Hlíðasmári 6, 6h | 201 Kópavogur

Endalaust 365

ENDALAUST
NET

1817 | 365.is

365

Betri stjórnun betri fyrirtæki

Ráðstefna í Hörpu 6.apríl 2016

Lean Ísland er stærsta stjórnendaráðstefnan hér á landi. Þar færðu að heyra það helsta úr heimi stjórnunar hvort sem um er að ræða straumlínustjórnun, gæðastjórnun, breytingastjórnun eða ferlastýringu svo dæmi séu tekin.

Hvort sem þú ert í þjónustu eða framleiðslu, stjórnandi eða sérfræðingur, byrjandi eða lengra komin, í banka eða opinbera geiranum, að þá finnur þú eitthvað við þitt hæfi á Lean Ísland ráðstefnunni og námskeiðum í Lean Ísland vikunni.

Skráning er hafin á:
www.leanisland.is

Fyrirlesarar koma víða að, m.a. frá Goodyear Tire, Spotify, Nike, Christleton High School, QuizUp, LNS Saga, Arion banka og fleiri.

Gull samstarfsaðilar:

Silfur samstarfsaðilar:

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Björgunar- aðgerðir Landsbankans

Bankasýslan hefur skilað álitinu sínu á sölu Landsbankans á hlut sínum í Borgun. Samkvæmt nýlegu verðmati var hluturinn seldur á einungis fjórðungi markaðsvirðis, og því ljóst að Landsbankinn varð af fjórum til sex milljörðum króna vegna viðskiptanna. Ekki er um neinn ánægjulestur að ræða fyrir Landsbankamenn en Bankasýslan kemst að þeirri niðurstöðu að rökstuðningur Landsbankans fyrir sölu hafi verið ófullnægjandi, bankinn hafi ofmetið þrýsting frá Samkeppniseftirlitinu um að selja hlutinn auk þess sem verklagi við sölu hafi verið ábótavant.

Auðvelt er að taka undir þessa gagnrýni fyrir þá sem til málsins þekka. Hvers vegna var annars enginn fyrirvari gerður vegna valréttar Borgunar í tengslum við sameiningu Visa Europe og Visa International, líkt og Landsbankinn gerði sannanlega við sölu á Valitor? Hvernig má líka vera að Landsbankinn hafi enga tilraun gert til að kynna sér starfsemi Borgunar, þar á meðal tilvist valréttarins, jafnvel þótt þeir hafi haft fullan aðgang að svokölluðu gagnaherbergi til jafns við kaupendur? Afsakanir um að Landsbankinn hafi ekki verið virkur hluthafi eru haldlitlar í þessu samhengi. Þeim láðist einfaldlega að vinna vinnuna sína. Það er ekki refsivert eða sérstaklega ámælisvert að tapa peningum. Viðskipti eru einfaldlega þess eðlis að hættan á slíku er alltaf fyrir hendi. Vogun vinnur, vogun tapar. Hins vegar er ámælisvert að vinna ekki vinnuna sína.

Borgunarmálið hefur þegar haft ýmiss konar áhrif. Fyrir það fyrsta þá hefur það sýnt sig að fjölmiðlar fylgjast með starfsemi fyrirtækja í landinu, þótt þeir eigi það til að einblína á furðulegustu hluti. Í þessu tilviki, rétt eins og í Síamálinu, verður hins vegar ekki annað sagt en að blaðamenn hafi staðið vaktina. Málið hefur einnig orðið til þess að Landsbankinn hefur breytt verklagi sínu vegna sölu á eignarhlutum í félögum sem framvegis skal fara fram fyrir opnum tjöldum.

Stærstu afleiðingarnar eru hins vegar þær, eins og fjármálaráðherra hefur bent á, að orðspor Landsbankans hefur beðið hnekkji. Slíkt er ekki til þess fallið að auka verðmæti banka sem til stendur að selja. Bankasýslan kallaði eftir því að bankinn gripi til frekari aðgerða til að laga orðspor sitt. Ekki er seinna vænna ef bjarga á verðmætum skattgreiðenda, sem eiga jú óbeinan hlut í Landsbankanum.

89

PÚSUND TONNA FISKAFLI

Heildarafli íslenskra fiskiskipa í febrúar 2016 var tæp 89 þúsund tonn, sem er 60 prósentum minni afli en í febrúar 2015. Samkvæmt tölum Hagstofunnar jókst botnfiskafli um 19 prósent en uppsjávarafli dróst saman um 78 prósent, úr 182 þúsund tonnum í 39 þúsund tonn.

10,7

MILLJARÐA NEIKVÆÐ AFKOMA

Tekjuafkoma hins opinbera var neikvæð um 10,7 milljarða króna árið 2015 eða 0,5 prósent af landsframleiðslu árið 2015. Til samanburðar var afkoman neikvæð um 1,2 milljarða króna árið 2014 eða 0,1 prósent af landsframleiðslu, samkvæmt tölum Hagstofunnar.

15.3. 2016

Ef maður sækist ekki beinlínis eftir því að lifeyrissjóðir eigi hvorutveggja 40 prósent af skráðum félögum og fjármálafyrirtækin í landinu þá er nú alveg augljóst að það er ekki eitthvert áhlaupsverk að selja svona stóra og mikla banka.

Bjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðherra

OPIN RÁÐSTEFNA Í TENGLUM VIÐ AÐALFUND SVÞ

HVAÐ HEFUR ÖRVANDI ÁHRIF Á KAUPHEGÐUN?

FIMMTUDAGINN 17. MARS KL. 14-16
Á HILTON REYKJAVÍK NORDICA

DAGSKRÁ

- **Ávarp**
Bjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðherra
- **Einkarekstur eða opinber rekstur?**
– Hugarfarsbreytingar er þörf
Margrét Sanders, formaður SVÞ
- **Shopper Marketing & Shopper Centricity**
Ken Hughes, margverðlaunaður fyrirlesari um kauphegðun
- **Uppistand:** Ari Eldjárn

Veitingar í boði

Bjarni Benediktsson

Margrét Sanders

Ari Eldjárn

Ken Hughes

Einn helsti sérfræðingur heims í neytenda- og kauphegðun leitar svara í neytendasálfræði, mannfræði, hagfræði og markaðsfræði við spurningum sem lengi hafa brunnið á honum: Hvað fær neytendur til að kaupa og hvernig er hægt að fá þá til að kaupa meira?